DOLINA BARYCZY

Barycz liczy sobie 133 km długości. Zaczyna swój bieg na bagnach koło Ostrowa Wielkopolskiego, a kończy go, wpadając do Odry w okolicach Wyszanowa pod Szlichtyngową. Miejsca te jak nawias zamykają jeden z bardziej urokliwych zakątków Polski, na który składa się mozaika stawów, mokradeł, lasów, pól oraz łąk.

To właśnie Dolina Baryczy - prawdziwy raj dla miłośników przyrody i historii. Ci pierwsi nad Baryczą znajdą chociażby drugi co do wielkości w Polsce rezerwat przyrody, czyli zaliczane do najcenniejszych ekosystemów na świecie "Stawy Milickie". Na tych drugich czekają tu wspaniałe pałace, otoczone starymi parkami, ciekawe kościoły, budynki kamieniczki z muru pruskiego i wiejskie chaty wzniesione z rudy darniowej. Co ciekawe i jedni i drudzy będą się często mijać w wędrówkach śladami swoich fascynacji. Bo Dolina Baryczy to jedno z niewielu miejsc, w których unikalny i cenny przyrodniczo ekosystem powstał w dużym stopniu na skutek działalności człowieka.

Symbolem, a zarazem doskonałą ilustracją tych zależności jest chociażby Grabownica: największy i zarazem jeden z najpiękniejszych stawów, będący siedliskiem niezliczonej ilości ptaków, którego wody piętrzy zabytkowy drewniany jaz, będący majstersztykiem XIX-wiecznej hydrotechniki.

Obecnie spora część obszaru Doliny Baryczy objęta jest siecią Natura 2000, znajduje się tu również największy w Polsce Park Krajobrazowy.

» Co to jest NATURA 2000 ?

Europejska sieć obszarów chronionych Natura 2000 to nowa forma ochrony przyrody, realizowana we wszystkich krajach członkowskich Unii Europejskiej. Głównym celem tego systemu obszarów chronionych jest zachowanie nie tylko najrzadszych składników europejskiej przyrody, ale również zapewnienie ciągłości trwania charakterystycznych i wciąż rozpowszechnionych siedlisk przyrodniczych naszego kontynentu.

Sieć Natura 2000 składa się z dwóch rodzajów ostoi. Są to obszary specjalnej ochrony ptaków (OSO) oraz specjalne obszary ochrony siedlisk. Podział ten związany jest z dwoma głównymi aktami prawnymi, stanowiącymi prawną podstawę funkcjonowania Natury 2000. Dyrektywa Ptasia z 1979 roku traktuje o ochronie gatunków dzikich ptaków, natomiast Dyrektywa Siedliskowa z 1992 roku zajmuje się ochroną siedlisk przyrodniczych oraz gatunków flory i fauny z wyjątkiem ptaków.

Na obszarach należących do sieci Natura 2000 panują inne zasady, niż w obrębie tradycyjnych form powierzchniowej ochrony przyrody, istniejących na obszarze Polski (takich jak parki narodowe czy rezerwaty przyrody). Dozwolone jest tu prowadzenie dowolnego typu działalności (gospodarczej, rolnej, leśnej i inych) i przedsięwzięć, pod warunkiem że nie prowadzą one do pogorszenia stanu siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla ochrony których wyznaczono dany obszar Natura 2000, ani do innych form negatywnego oddziaływania na chronione elementy przyrody.

NATURA 2000

Każdy obszar NATURA 2000 posiada swój własny kod, kod **Doliny Baryczy** to PLB020001. Formą ochrony jaka tutaj występuje jest obszar specjalnej ochrony ptaków (Dyrektywa Ptasia), zajmuje on 55516,8 ha. Obszar w znacznej części pokrywa się ze specjalnym obszarem ochrony siedlisk "Ostoja nad Baryczą", którego pow. wynosi 82026,4 ha.

Opis przyrodniczy:

Obszar położony w Kotlinie Milickiej stanowiącej część Obniżenia Milicko-Głogowskiego. Utworzony został na terenie Parku Krajobrazowego Dolina Baryczy i obejmuje jego większą część. Zlokalizowany jest pomiędzy Żmigrodem na zachodzie (woj. dolnośląskie) a okolicą Przygodzic na wschodzie (woj. wielkopolskie). Ponad połowę obszaru stanowią grunty użytkowane rolniczo, około 30% to lasy i ponad 10% to zbiorniki wodne. Właśnie te ostatnie są najcenniejszymi elementami przyrodniczymi zarówno ostoi, jak i parku – są to kompleks stawów rybnych, z których najstarsze mają ponad 700 lat. Z cennych siedlisk wymienić należy lasy łęgowe, grądy niskie i olsy.

Ze względu na rozległe zbiorniki wodne obszar charakteryzuje się niezwykłym bogactwem ornitofauny. Do ich licznego bytowania przyczynia się ekstensywna produkcja rybacka i wielkość stawów, duża liczba wysp porośniętych trzcinami i drzewami, szerokie pasy szuwarów, porośnięte drzewami i krzewami groble, mała głębokość stawów i zabezpieczenie przed nadmierną ingerencją człowieka.

Do najcenniejszych ptaków na tym obszarze należą m.in.: bąk, bączek, bocian czarny, bielik i łabędź krzykliwy. Wiosną spotkać można żerującego na wilgotnych łąkach żurawia, w trzcinach buduje zaś gniazda błotniak stawowy.

Obszar jest istotnym szlakiem ptasich wędrówek, ptaki zatrzymują się tutaj by odpocząć i nabrać sił do dalszej drogi (m.in. żurawie, gęsi zbożowe). O ogromnym znaczeniu tego terenu dla ochrony ptaków świadczy zgłoszenie go na listę obszarów Konwencji Ramsar (obszar Stawy Milickie).

Na obszarze ostoi występują liczne gatunki roślin i grzybów chronionych, z czego najwięcej gatunków związanych jest z siedliskami leśnymi i wodnymi. Udokumentowano stanowiska takich roślin jak bluszcz pospolity, grążel żółty, sromotnik bezwstydny czy widłak goździsty. Licznie reprezentowane są storczyki, częściowej ochronie podlegają zaś: kruszyna pospolita, konwalia majowa, kalina koralowa, centuria pospolita i porost - płucnica islandzka.

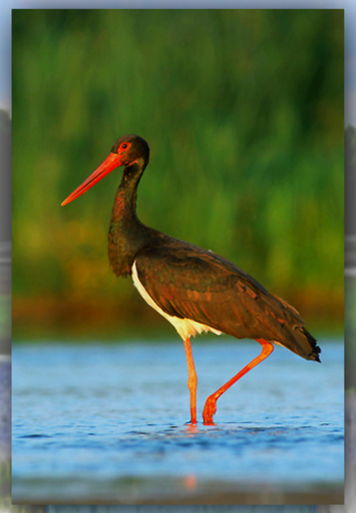

Bocian czarny

Centuria pospolita

» TURYSTYKA

Dojazd do Doliny Baryczy możliwy jest z Ostrowa Wlkp. i Wrocławia. Z tych miast dojedziemy pociągiem bądź autobusem do głównych miejscowości Doliny, Milicza i Odolanowa. Na całym terenie znajdują się wysoko rozwinięte usługi gastronomiczne i hotelarskie. Bez problemu znajdziemy wyżywienie i nocleg w Miliczu, Zdunach, Odolanowie, Ostrowie Wlkp., Twardogórze, Żmigródzie, a także pomiędzy tymi miejscowościami. Nocleg dla każdego począwszy od hoteli, poprzez gospodarstwa agroturystyczne, a skończywszy na campingach.
W Dolinie Baryczy można korzystać z wielu rodzajó turystyki. Tereny są także przygotowane pod turystykę pieszą, rowerową, kajakową, konną i wiejską.

Wiele atrakcji dla ornitologów i wędkarzy. Ciekawie wytyczone szlaki turystyczne jak i dydaktyczne. W Miliczu istnieje możliwość zorganizowania wesela, konferencji lub innych imprez plenerowych i okolicznościowych. Zimą dodatkową atrakcją są kuligi. Na obszarze organizowane są różnorakie imprezy np. promujące sport i zdrowie. Coroczną imprezą są Dni Karpia. W Miliczu znajduje się punkt informacji turystycznej

Co warto zwiedzić:

- **» Pałac myśliwski w Antoninie z XIX w.**
- **» Gajówka w Rudzie Milickiej**
- **» Zespół pałacowy w Goszczu**
- **» Kościół św. Macieja w Trzebicku**
- **» Pałac myśliwski w Mojej Woli**
- **» Ruiny pałacu i baszta w Żmigrodzie**
- **» Kościół Łaski w Miliczu**
- **» Ostoja Konika Polskiego w Miliczu**
- **» Grodzisko Kaszowo**
- **» Jaz Niezgoda (Tama Göringa)**
- **» Chata regionalna w Przygodzicach**
- **» Źródła Baryczy**
- **» Łąki odolanowskie**
- **» Rezerwat "Olszyny Niezgodzkie"**
- **» Rezerwat "Radziądz"**
- **» Stawy Stawno**
- **» Grądy pod Wałkową**
- **» Czarne Stawy**
- **» Rezerwat "Wzgórze Joanny"**

Znak informujący

Pałac w Antoninie

» ŹRÓDŁA

www.natura2000.org.pl
www.barycz.pl
www.nasza.barycz.pl
www.google.pl

Zdjęcia pochodzą ze strony:
www.images.google.pl

Patryk Gomółka
Gimnazjum w Chynowej
im. kard. Karola Wojtyły
Chynowa 70a, 63-421 Przygodzice